

ՖԻԶԻԿԱ 12-րդ ԴԱՍԱՐԱՆ
ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՓՈԻԼ 2023-2024 ուստարի
Տևողությունը – 150 րոպե (2 ժամ 30 րոպե)

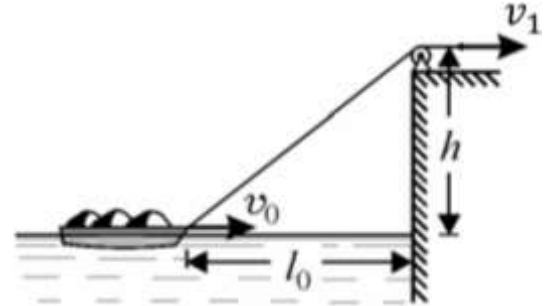
Բոլոր խնդիրներում համարել՝

Ազատ անկման արագացումը	10 մ/վ^2
Ջրի խտությունը	1000 կգ/մ^3
Կուլոնի օրենքում համեմատականության գործակիցը	$9 \cdot 10^9 \frac{\text{Ն} \cdot \text{մ}^2}{\text{Կլ}^2}$
Գազային ունիվերսալ հաստատունը	$8.31 \frac{\text{Ջ}}{\text{մոլ} \cdot \text{Կ}}$

Խնդիրների լուծումների հաշվարկները կատարելիս, եթե առկա են իռացիոնալ արտահայտություններ, ապա իռացիոնալ թվերի մոտավոր արժեքները պետք է տեղադրել հայտարարի իռացիոնալությունից ազատվելուց հետո (օրինակ, $\frac{1}{\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{2}}{2} = \frac{1.4}{2} = 0.7$):

Ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներ

Նկարում պատկերված նավակը քաշում են դեպի ափ տարված և ճախարակի վրայով անցկացված պարանով: Հայտնի է, որ $h = 30 \text{ մ}$, $l_0 = 44 \text{ մ}$: Նավակը շարժվում է $v_0 = 2 \text{ մ/վ}$ հաստատուն արագությամբ:

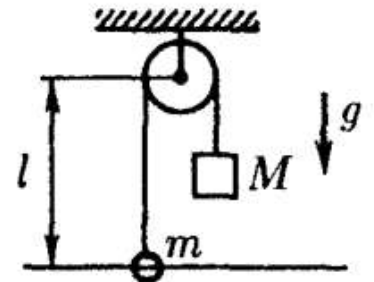
1. Ինչպի՞սի շարժում է կատարում բեռը:

1) Հավասարաչափ արագացող	2) Արագացող
3) Հավասարաչափ դանդաղող	4) Դանդաղող

2. Ինչքա՞ն է լինելու պարանի վերին ծայրի արագությունը $t = 2 \text{ վ}$ պահին:

1) $\approx 1.2 \text{ մ/վ}$	2) $\approx 1.3 \text{ մ/վ}$	3) $\approx 1.6 \text{ մ/վ}$	4) $\approx 2 \text{ մ/վ}$
------------------------------	------------------------------	------------------------------	----------------------------

Նկարում պատկերված m զանգվածով բեռը տատանում են հորիզոնական ուղղությամբ $f = 2 \text{ Հg}$ հաճախությամբ:

3. Ինչքա՞ն է M զանգվածով բեռի տատանման հաճախությունը:

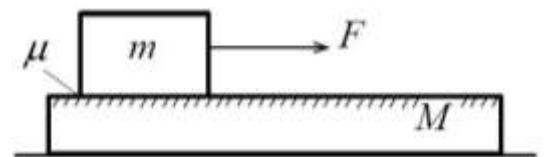
1) 1 Հg	2) 2 Հg	3) 3 Հg	4) 4 Հg
---------	---------	---------	---------

$m = 1 \text{ կգ}$ զանգվածով մարմինը $k = 16 \text{ Ն/մ}$ կոշտությամբ զսպանակով կապված է իր ձախ կողմում գտնվող կոշտ պատին և հավասարակշռության վիճակում է: Մարմինը տեղափոխում են 10 սմ -ով դեպի աջ և բաց թողնում:

4. Ինչքա՞ն ժամանակ հետո զսպանակը կլինի սեղմված 5 սմ - ով:

1) $\frac{\pi}{12}$	2) $\frac{\pi}{6}$	3) $\frac{5\pi}{24}$	4) $\frac{\pi}{4}$
---------------------	--------------------	----------------------	--------------------

Հորիզոնական ողորկ սեղանի վրա դրված է $M = 4 \text{ կգ}$ զանգվածով չորսու, չորսուի վրա դրված է $m = 1 \text{ կգ}$ զանգվածով բեռ: Բեռի և չորսուի միջև շփման գործակիցը $\mu = 0.1$ է: Չորսուի և սեղանի միջև շփումը բացակայում է:

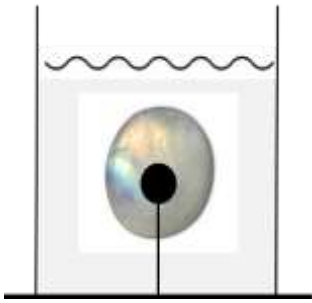

5. Ի՞նչ նվազագույն F ուժով պետք է քաշել բեռը, որպեսզի բեռը սահի չորսուի վրայով:

1) 1 Ն	2) 1,25 Ն	3) 4 Ն	4) 5 Ն
--------	-----------	--------	--------

6. Ինչքա՞ն է m զանգվածով մարմնի արագումը, երբ $F = 0.8 \text{ Ն}$:

1) 0.0 մ/վ^2	2) 0.16 մ/վ^2	3) 0.2 մ/վ^2	4) 0.8 մ/վ^2
------------------------	-------------------------	------------------------	------------------------

Փայտե գնդիկը գնռված է սառույցի մեջ: Այդ սառցակալած համակարգը ամբողջությամբ ընկղմված է ջրում՝ առանց հավելու հատակին և պատերին: Սառույցի հավելուց հետո գնդիկը շարունակեց ամբողջությամբ ջրի մեջ ընկղմված լողալ:

7. Ինչպե՞ս կփոխվի ջրի մակարդակը անոթում սառույցի հավելուց հետո:

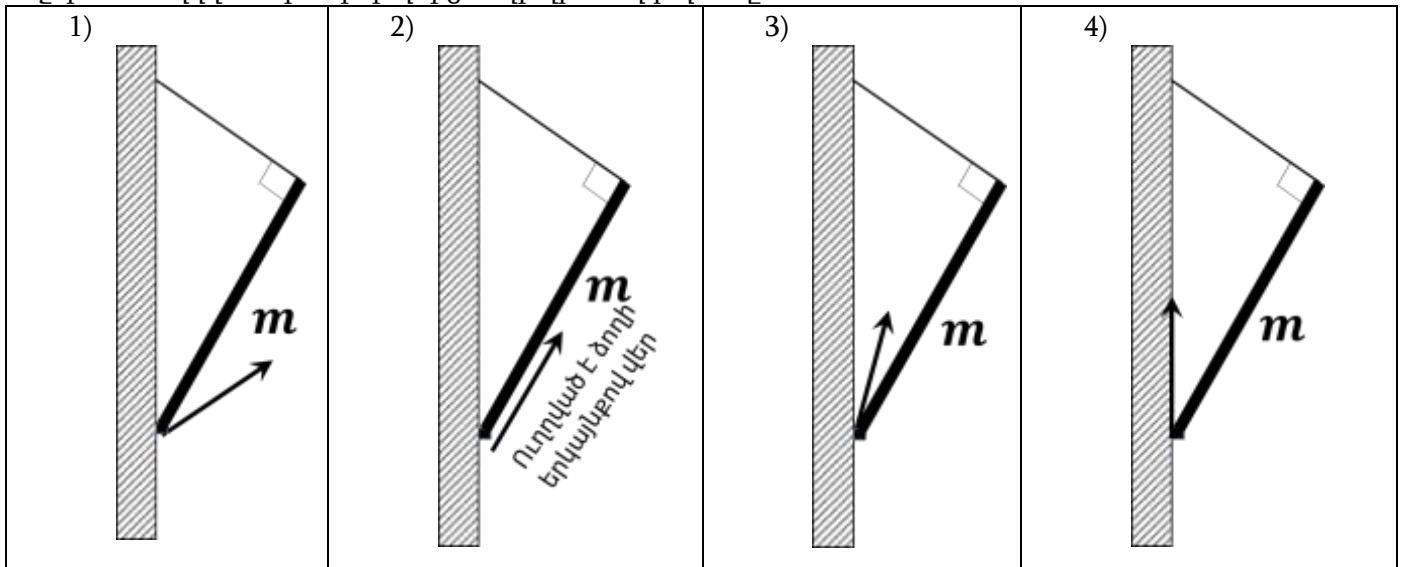
1) Կիջնի	2) Չի փոխվի	3) Կբարձրանա	4) Հնարավոր չէ պատասխանել

8. Ինչքա՞ն է թելի լարման ուժը, եթե սառույցի զանգվածը $m = 0,9$ կգ է, իսկ փայտե գնդիկի զանգվածը 0,5 կգ: Փայտի խտությունը՝ $\rho_{\text{փ}} = 500$ կգ/մ³, սառույցի խտությունը $\rho_{\text{ս}} = 900$ կգ/մ³:

1) 6 Ն	2) 12 Ն	3) 14 Ն	4) 34 Ն

Պատին ներքևի կետում հենված համասեռ ձողը վերևից կախված է թելով: Թելի և ձողի միջև կազմված անկյունը ուղիղ անկյուն է:

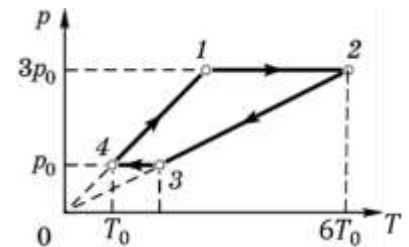
9. Ինչպե՞ս է ուղղված պատի կողմից ձողի վրա ազդող ուժը:

10. Ինչքա՞ն է թելի լարման ուժը: Եթե ձողի և պատի միջև կազմված անկյունը α է:

1) $\frac{mg \cdot \cos(\alpha)}{2}$	2) $\frac{mg}{2}$	3) $\frac{mg \cdot \sin(\alpha)}{2}$	4) mg

Նկարում պատկերված է 1 մոլ իդեալական գազի վիճակի փոփոխությունը նկարագրող շրջանային պրոցեսը: Հայտնի է, որ 4 վիճակում ջերմաստիճանը $T_0 = 200$ Կ է:

11. Ինչքա՞ն է գազի կատարած աշխատանքի մոդուլը 3-4 պրոցեսում:

1) 1662 Ջ	2) 3324 Ջ	3) 4986 Ջ	4) 8310 Ջ

12. Ինչքա՞ն է գազի կատարած աշխատանքի մոդուլը 1 շրջանային պրոցեսը ընթացքում:

1) 1662 Ջ	2) 3324 Ջ	3) 4986 Ջ	4) 8310 Ջ

Գալվանական էլեմենտին միացված վոլտմետրի ցուցմունքը 11,9 Վ է: Գալվանական էլեմենտի ներքին դիմադրությունը $0,020 \Omega$ է ($1\Omega = 1 \text{ Ohm}$):

13. Ինչքա՞ն պետք է լինի վոլտմետրի ներքին դիմադրությունը, որպեսզի նրա ցուցմունքը տարբերվի իրական էլՇՈւ-ից 1 % կամ դրանից ավելի ցածր:

1) $<1,98 \Omega$	2) $>1,98 \Omega$	3) $>2,00 \Omega$	4) $<2,00 \Omega$
-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Կետային լիցքը շարժվում է համասեռ $B = 1 \text{ S/}$ մագնիսական դաշտում՝ գծելով $R = 0,2 \text{ մ}$ շառավղով շրջանագիծ: Ինչ որ պահի (որը կհամարենք 0 վ) միանցում են $E = 10 \text{ Վ/մ}$ էլեկտրական դաշտը, որը ուղղված է մագնիսական դաշտի երկայնքով:

14. Ինչքա՞ն ժամանակ անց մարմնի կինետիկ էներգիան կաճի $n = 5$ անգամ:

1) $\approx 2,47 \cdot 10^{-2} \text{ վ}$	2) $\approx 4,00 \cdot 10^{-2} \text{ վ}$	3) $\approx 2,47 \cdot 10^1 \text{ վ}$	4) $\approx 4,00 \cdot 10^1 \text{ վ}$
---	---	--	--

Հայտնի է, որ հեղուկում շարժվող մարմնի վրա ազդող դիմադրության F ուժը ուղիղ համեմատական է դրանում շարժվող մարմնի v արագության քառակուսուն՝ $F = kv^2$: Փորձը կատարելիս, ցավոք, չափող ուժաչափը կարող է ունենալ սխտեմատիկ սխալանք: Ուժաչափը ունի սխտեմատիկ սխալանք, եթե նրա ցուցնակը գրոյական ուժի դեպքում շեղված է գրոյական դիրքից: Ստորև բերված է հեղուկում շարժվող մարմնի վրա ազդող դիմադրության ուժի չափման արդյունքները՝ կախված մարմնի արագությունից: Լուծման ընթացքում կարող եք օգտվել քննաթերթիկում բերված միլիմետրական թղթից, որտեղ պետք է կառուցել ուժի՝ արագության քառակուսուց կախվածության գրաֆիկը (գրաֆիկը չի ստուգվելու):

Փորձի համար	1	2	3	4	5
Արագություն	0,316 մ/վ	0,449 մ/վ	0,548 մ/վ	0,632 մ	0,707մ
Ուժ	0,142 Ն	0,279 Ն	0,372 Ն	0,480 Ն	0,568 Ն

15. Ինչքա՞ն է ուժաչափի սխտեմատիկ սխալանքը:

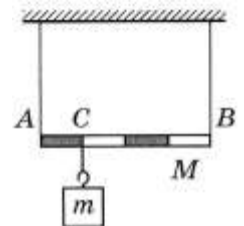
1) $\approx -0.01 \%$	2) $\approx 0.00 \%$	3) $\approx 0.01 \%$	4) $\approx 0.05 \%$
-----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Կարճ պատասխանով առաջադրանքներ

Հակնավատորմային հրետանին տեղակայված է 355 մ բարձրությամբ բարձունքի վրա և կրակելիս արկերին հաղորդում է 700 մ/վ արագություն հորիզոնի նկատմամբ 30° անկյան տակ: Արկերը հասնում են նավերին:

16. Ինչքա՞ն է արկերի հեռահարությունը: Պատասխանը կլորացրեք մինչև «կմ» և ներկայացրեք «կմ» միավորներով:

$M = 2 \text{ կգ}$ զանգվածով AB համասեռ ձողը հորիզոնական դիրքում կախված է երկու ուղղաձիգ պարաններից: Ձողի քառորդ մասում գտնվող C կետից կախված է $m = 4 \text{ կգ}$ զանգվածով բեռը:

17. Ինչքա՞ն է ձախ պարանի լարման ուժը:

Համարեք, որ $V = 75 \text{ մ}^2$ ծավալով սենյակի օդը պարունակում է միայն թթվածին և ազոտ, ընդ որում թթվածնի զանգվածը 20 կգ է, իսկ ազոտի կոնցենտրացիան $\beta = 4$ անգամ մեծ է թթվածնի կոնցենտրացիայից: Մթնոլորտային ճնշումը $P_0 = 10^5 \text{ Պա}$ է:

18. Քանի՞ կիլոպասկալ է թթվածնի մասնական ճնշումը:

19. Ինչքա՞ն է թթվածնի մոլեկուլների միջին քառակուսային արագությունը: Ընդունեք $\sqrt{10} = 3,2$:

0.3 գ զանգվածով երեք միատեսակ լիցքերով լիցքավորված գնդիկներ կախված են 30 սմ երկարությամբ, ազատ ծայրերով միևնույն կետում ամրացված, անկշիռ թելերից: Թելերն ուղղաձիգի հետ կազմում են 30° անկյուն: Ընդունեք $\sqrt{3} = 1,7$:

20. Որքա՞ն է լիցքերի ստեղծած արդյունաբար դաշտի լարվածությունը թելերի կախման կետում: Պատասխանը բազմապատկել 10^{-2} -ով:

